

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

27 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Toma Nadejda

Judecători - Țurcan Anatolie, Timofti Vladimir, Cobzac Elena, Guzun Ion,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Bargan Iurie în numele inculpatului Grijev Petru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2020, în cauza penală în privința lui

Grijev Petru xxxxx xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.07.2018 – 30.05.2019;

Instanța de apel: 09.07.2019 – 15.07.2020;

Instanța de recurs: 21.10.2020 – 27.04.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 30 mai 2019, Grijev Petru a fost achitat de sub învinuirea incriminată în baza art.art.42 alin.(2), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a reținut că, de către organul de urmărire penală Grijev Petru, este învinuit în aceea că a săvârșit intenționat infracțiunea de circulație ilegală a drogurilor în proporții deosebit de mari, de un grup criminal organizat, în următoarele circumstanțe.

Grijev Petru împreună cu alte persoane, urmărind scopul obținerii mijloacelor financiare din activitatea ilegală de punere în circulație a drogurilor, au format un grup criminal organizat specializat în comercializarea drogurilor atât pe teritoriul Republicii Moldova cât și peste hotarele acesteia. Membrii grupului au împărțit rolurile, astfel că îndeplineau acțiuni comune cât și separate care nu întotdeauna erau cunoscute celorlalți membrii.

În cadrul grupului, Grijev Petru acționa pe post de autor, fiind cel care primea de la ceilalți membri ai grupului criminal organiza: drogurile și le vindea în cantități mici.

Astfel, la 09 decembrie 2016, în perioada de timp cuprinsă între ora 16.15 și 17.50, Grijev Petru acționând intenționat, aflându-se în apropierea stației de alimentare cu combustibil ”Petrom” din or. Căușeni, Republica Moldova, a înstrăinat contra sumei de 230 euro substanța solidă, presată în formă de brichet de culoare cafenie, cu miros specific, care potrivit raportului de expertiză judiciară nr.36 din 24.01.2017 s-a dovedit a fi drog (substanță narcotică) de tip

hașiș cu masa totală de 97,99 grame, care se referă la substanțele stupefiante (narcotice/droguri) incluse în Hotărârea de Guvern nr.1088 din 05.10.2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora supuse controlului precum și cantitățile acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 25.01.2006, cu modificările aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.43 din 26 ianuarie 2009, în proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatului Grijev Petru, de către organul de urmărire penală au fost calificate conform art.art.42 alin.(2), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, și anume, circulația ilegală a drogurilor în scop de înstrăinare, adică procurarea, păstrarea ilegală a drogurilor, săvârșită în scop de înstrăinare și înstrăinarea ilegală a drogurilor săvârșită, în proporții deosebit de mari, de un grup criminal organizat, în calitate de autor.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea integrală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Grijev Petru să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.42 alin.(2), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal și să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita activități privind circulația de substanțe sau alte activități ce sunt relevante cazului, pe un termen de 5 ani.

În motivarea apelului, procurorul a menționat că:

- prima instanță a comis o eroare de fapt și de drept, la emiterea sentinței de achitare în privința inculpatului Grijev Petru în raport cu probele utile, pertinente și concludente administrate la faza de urmărire penală și prezentate în ședință pe cauza dată, care fiind apreciate în ansamblu, coroborate între ele, dovedesc incontestabil săvârșirea infracțiunii incriminate;

- afirmațiile apărării, menținute de către instanța de judecată în sentința de achitare în privința inculpatului sunt neîntemeiate din considerentele că: toate acțiunile de urmărire penală în cauza penală dată au fost efectuate de către organul de urmărire penală în strictă conformitate cu normele procesual-penale imperative în vigoare, nefiind admise careva abateri sau încălcări, iar alegațiile părții apărării sunt neîntemeiate și lipsite de sens, făcute ca rezultat al interpretării eronate și pătinoare a normelor juridice în vigoare, menționând că cauza penală nr.2016188004 a fost pornită nu în privința persoanei, ci pe fapt, precum că un grup de persoane pun în circulație substanțe narcotice (droguri). Ulterior, după stabilirea circumstanțelor relevante, la 07.12.2017 Grijev Petru a fost reținut în temeiul art.166 Cod de procedură penală, fiindu-i atribuit statutul de bănuț, iar la 08.12.2017, acesta a fost pus sub învinuire;

- potrivit prevederilor art.63 Cod de procedură penală, „Bănuțul este persoana fizică față de care există anumite probe că a săvârșit o infracțiune până la punerea ei sub învinuire. Persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuț prin unul din următoarele acte procedurale, după caz: 1) procesul-verbal de reținere; 2) ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate; 3) ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț. Organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuț: 1) persoana reținută - mai mult de 72 de ore; 2) persoana în privința căreia a fost aplicată o măsură preventivă neprivativă de libertate - mai mult de 10 zile din momentul când i s- a adus la

cunoștință ordonanța despre aplicarea măsurii preventive; 3) persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate - mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi - mai mult de 6 luni. La momentul expirării, după caz, a unui termen indicat în alin.(2), organul de urmărire penală este obligat să elibereze bănuitul reținut ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui, dispunând scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire”. În astfel de situație, se constată o eroare din partea instanței, atunci când, invocă că termenul de recunoaștere a lui Grijev Petru în calitate de bănuit/învinuit nu a fost respectat;

- instanța de judecată nejustificat a constatat că prin efectuarea achiziției de control în privința lui Grijev Petru i s-ar fi adus „repercusiuni importante asupra situației persoanei” ceea ce corespunde celui de-a doilea element al noțiunii de „acuzatie în materie penală” în sensul Convenției Europene. Invocarea acestor temeuri nu este relevantă în acest caz, or prin efectuarea achiziției de control a unor substanțe ce se pretindeau că ar fi fost droguri, de la Grijev Petru în privința acestuia nu au fost aduse nici un fel de „repercusiuni importante asupra situației persoanei”. Realizarea de droguri pentru Grijev Petru era o activitate obișnuită, acesta conștientizând riscurile ce urmau să survină în cazul monitorizării activității sale de politie sau alte organe de drept. Organul de urmărire penală și ofițerul de investigație puteau doar presupune că Grijev Petru realizează droguri, acest fapt urmând a fi supus verificării. Ca urmare a achiziției de control situația lui Grijev Petru nu a fost înrăutățită, acesta nu a fost în nici în vre-un mod restricționat în drepturile sale;

- mai mult, la finisarea urmăririi penale, învinuitului Grijev Petru și avocatului acestuia, Iurie Bargan i-au fost prezentate materialele cauzei penale, cu care ultimii, împreună, au făcut cunoștință. După prezentarea materialelor cauzei penale, partea apărării nu a înaintat obiecții privind respectarea termenului de recunoaștere a lui Grijev Petru în calitate de bănuit/învinuit, prin prisma prevederilor art.230 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală ”Termene în procesul penal sunt intervale de timp în cadrul cărora sau după expirarea cărora pot fi efectuate acțiuni procesuale conform prevederilor prezentului cod. În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen”. În astfel de situație, instanța nu a argumentat de ce acestea nu sunt elocvente și care este motivul pentru care nu sunt luate în considerație;

- apelantul a considerat neîntemeiate argumentele instanței, referitor la faptul că în realitate ar fi avut loc o provocare, indicând, în susținerea acestei afirmații, că ”Atât în cadrul urmăririi penale, constată instanța, cât și în cadrul ședinței de judecată, apărarea a pus în evidență faptul că, modul în care a acționat colaboratorul confidențial și anume a discuției ce se pretinde că, a purtat-o cu inculpatul Grijev Petru, a acționat ca agent provocator”;

- instanța urma să excludă ipoteza invocată de partea apărării, privind provocarea săvârșirii infracțiunii în cauza dată;

- instanța a interpretat greșit declarațiile martorului Ignat Vasile precum și cele indicat în actele consemnate de acesta (raportul din 05.12.2016; procesul - verbal de înzestrare cu mijloace tehnice speciale; raportul din 09.12.2016; procesul - verbal de efectuare a achiziției de control din 09.12.2016) ”în cadrul întâlnirii cu confidentul, ultimul l-a informat că, Grijev Petru are tangență la comercializează droguri și că Grijev Petru i-a propus hașiș, într-un fel,

știind de starea acestuia financiară. Grijev Petru i-a propus la o sumă mai mica de bani, ca ulterior, confidentul să o realizeze cu o sumă de bani mai mare, la care confidentul inițial i-a spus că, se va gândi, și tot atunci i-a spus că pentru 100 gr. de hașiș poate ridica suma de 230 de euro. Informația respectivă, i-a fost furnizată de către confident și respectiv, a prezentat informația dată la procuratură. "Circumstanțe ce clar relevă că nu Grijev Petru a fost provocat sau instigat să realizeze droguri, dar el a fost cel care l-a abordat pe colaboratorul confidențial să procure droguri și eventual să câștige bani de pe urma revânzării acestora. Anume această informație a și intrat în posesia ofițerului de investigație care, conform obligațiilor de serviciu, întru a le verifica, a sesizat procurorul printr-un raport. Tot Vasile Ignat a specificat că a instruit colaboratorul confidențial asupra comportamentului neprovocator pe care urmează să-l aibă față de Grijev Petru. Mai mult în cadrul discuțiilor purtate cu Grijev Petru, anume ultimul se arată disponibil de a realiza cantități mari de hașiș și alte droguri, elemente care în ansamblu denotă acel comportament pasiv al organului de drept care doar a ținut să documenteze intențiile și ulterior acțiunile ilegale ale lui Grijev Petru;

- a mai indicat că, confidentul a acționat doar în momentul procurării nemijlocit a unei substanțe ce se presupunea că era hașiș, de la Grijev Petru, însă în nici un mod nu l-a determinat să comită această faptă, nu i-a promis că Grijev Petru va obține un profit de pe urma acestei activități, dar de fapt Grijev Petru motiva necesitatea implicării confidentului în această activitate explicându-i cu ce preț îi vinde pretinsul drog și care ar fi prețul cu care confidentul ar putea să-l realizeze și ce profit ar putea obține. Mai mult, faptul că colaboratorul confidențial a fost instruit de ofițerul de investigație cum să se comporte în timpul achiziției de control nu denotă existența unei provocări;

- a fost menționat faptul că, acțiunile ofițerului de investigații și a colaboratorului confidențial au survenit ca rezultat al acțiunilor lui Grijev Petru, ultimul fiind cel care s-a reclamat a fi persoană care dispune de droguri și dorește să le vândă, iar ofițerul de investigație a întreprins măsuri spre verificarea cuvintelor lui Grijev Petru, dând curs documentării propunerii ultimului de a vinde hașiș. Procesul - verbal de consemnare a măsurii speciale de investigații confirmă faptul că propunerea lui Grijev Petru nu sunt doar vorbe, dar că el într-adevăr realizează droguri. Faptul transmiterii drogurilor consumă etapa pentru care a fost autorizată achiziția de control. Doar după recepționarea drogului - hașiș 97,99 grame, colaboratorul confidențial a ținut să afle dacă Grijev Petru mai dispune și de alte tipuri de droguri spre vânzare, această discuție nici de cum nu poate fi apreciată ca provocare, deoarece prin ea se urmărește elucidarea unor circumstanțe care eventual puteau avea loc și urmau a fi documentate în viitor prin consemnarea unor alte măsuri speciale de investigații;

- apelantul a considerat neîntemeiate argumentele instanței, referitor la faptul că acuzarea nu a prezentat probe care are confirma faptul comiterii infracțiunii de către Grijev Petru în cadrul unui grup criminal organizat, menționând că, însăși instanța a respins demersul acuzatorului de stat prin care s-a solicitat admiterea audierii martorului Puică Constantin. La întrebarea instanței, care este sensul respectivei probe și ce ar urma să declare martorul, acuzarea a specificat că urmează a fi audiată Puică Constantin care în cadrul unei alte cauze penale, a declarat, că "în vara anului 2016, de el s-a apropiat Grijev Petru care i-a propus să câștige bani de pe urma transportării drogurilor în Federația Rusă, procurând pentru Puică Constantin un automobil cu care să transporte drogurile ... " Demersul acuzării a fost

neîntemeiat respins, deși respectiva probă confirmă că Grijev Petru este un membru al grupului criminal organizat, condus de Cemețchi Victor alias "Lică", că Grijev Petru, ca și în cazul lui Puică Constantin așa și în cazul colaboratorului confidențial, a fost cel care primul a manifestat inițiativă, abordându-i în vederea circulației de droguri. De asemenea, această probă urma să infirme poziția inculpatului că nu are nici o tangență cu circulația ilegală de droguri (deși anterior a fost judecat pentru astfel de fapte) precum și versiunea apărării precum că este vorba despre o provocare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2020, apelul procurorului a fost admis, casată sentința, pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Grijev Petru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.42 alin.(2), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita activități privind circulația de substanțe sau alte activități ce sunt relevante cazului, pe un termen de 5 ani.

4.1. În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a menționat că, prima instanță la adoptarea sentinței incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și astfel, eronat a ajuns la concluzia că, inculpatul urmează a fi achitat din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Astfel, instanța de apel a constatat în fapt că, Grijev Petru împreună cu alte persoane, urmărind scopul obținerii mijloacelor financiare din activitatea ilegală de punere în circulație a drogurilor, au format un grup criminal organizat specializa: în comercializarea drogurilor atât pe teritoriul Republicii Moldova cât și peste hotarele acesteia. Membrii grupului au împătrit rolurile, astfel că îndeplineau acțiuni comune cât și separate care nu întotdeauna erau cunoscute celorlalți membrii.

În cadrul grupului, Grijev Petru acționa pe post de autor, fiind cel care primea de la ceilalți membri ai grupului criminal organizat drogurile și le vindea în cantități mici.

Astfel, la 09 decembrie 2016, în perioada de timp cuprinsă între ora 16.15 și 17.50, Grijev Petru acționând intenționat, aflându-se în apropierea stației de alimentare cu combustibil "Petrom" din or. Căușeni, Republica Moldova, a înstrăinat contra sumei de 230 euro substanța solidă, presată în formă de brichet de culoare cafenie, cu miros specific, care potrivit raportului de expertiză judiciară nr.36 din 24.01.2017 s-a dovedit a fi drog (substanță narcotică) de tip hașiș cu masa totală de 97,99 grame, care se referă la substanțele stupefiante (narcotice/droguri) incluse în Hotărârea de Guvern nr.1088 din 05.10.2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora supuse controlului precum și cantitățile acestora aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 25.01.2006, cu modificările aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.43 din 26 ianuarie 2009, în proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art.art.42 alin.(2), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, după semnele calificative: circulația ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, adică procurarea, păstrarea ilegală a drogurilor, săvârșită în scop de înstrăinare și înstrăinarea ilegală a drogurilor săvârșită, în proporții deosebit de mari, de un grup criminal organizat, în calitate de autor.

Cu toate că inculpatul Grijev Petru, nu a recunoscut vina, instanța de apel a considerat că vina acestuia se probează, cu certitudine, prin următorul cumul de probe analizate și apreciate de instanța de apel prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, și anume: declarațiile martorului Ignat Vasile, care a fost audiat în condițiile art.110 Cod de procedură penală, precum și probele scrise administrate și care se conțin în materialele cauzei și anume: procesul-verbal de efectuare a achiziției de control din 09.12.2016, început ora 18.15, finisat ora 19.20, din care rezultă că ofițerul superior de investigații al DT Căușeni a SIS RM, locotenent-colonel al SIS Ignat Vasile, acționând în cadrul cauzei penale nr.2016188004, în temeiul ordonanței procurorului în Procuratura raionului Căușeni, Aurel Postica, privind autorizarea măsurii speciale de investigații - achiziția de control, din 05.12.2016, în conformitate cu art.132⁵ Cod de procedură penală, în temeiul art.115, 260 Cod de procedură penală a întocmit prezentul proces - verbal, conform căruia, în cadrul efectuării măsurii speciale de investigație s-a stabilit următoarele. Astfel, confidentului „VALDEMAR”, i-a fost transmis purtătorului de informații de înscriere audio utilizat la înscrierea discuției cu cet. Grijev Petru (a.n.xxxx). În contextul înscrierii audio a faptului procurării substanțelor narcotice de la Grijev, confidentul „VALDEMAR”, a fost instruit asupra aspectelor conținutului discuției la achiziția de control a substanțelor narcotice. Prin urmare, la 09.12.2016, ora 16:48, în automobilul propriu confidentul ”VALDEMAR” a petrecut discuția cu Grijev și i-a transmis 230 euro - (patru bancnote a câte 50 euro - cu seria xxxx; xxxx; xxxx; xxxx; una bancnotă cu nominalul de 20 euro cu Seria xxxx; una bancnotă cu nominalul de 10 euro cu Seria xxxx) pentru achiziția de 100 grame a substanței narcotice (hașiș). În consecință, aproximativ la ora 17:48, în cadrul întâlnirii repetate ale confidentului cu Grijev, ce a avut loc în preajma stației peço „Petrom” din or. Căușeni în automobilul confidentului ultimul a transmis substanța asemănătoare cu hașiș care cântărește aproximativ 100 grame. La ora 18:05 confidentul „VALDEMAR” i-a transmis lui, ofițer superior de investigație al DT Căușeni a SIS RM, locotenent- colonel al SIS Ignat Vasile o mânășă pentru lucru de culoare galbenă în care se afla din spusele confidentului hașiș în forma unui bricheta de formă dreptunghiulară cu dimensiunile de 9,3x6,3x1,5 cu un colț rupt puțin de culoare cafeniu închis cu miros specific. Substanța narcotică este fotografiată cu ajutorul smartfonului de model LG G4c, atât în ambalaj cât și fără acesta. Ulterior, brichetul cu presupusa substanță narcotică este ambalat împreună cu mânășa în care a fost achiziționat într-o folie de polietilenă care ulterior a fost plasată într-un plic care este încheiat, semnat cu semnătura personală și aplicată ștampila DT Căușeni „Pentru Pachete”. Totodată, confidentul „VALDEMAR”, a fost instruit asupra modalității de e a mijlocului tehnic special, locul amplasării purtătorului de informații de înscriere audio. În contextul înscrierii audio a faptului procurării substanțelor narcotice de la cet. Grijev, confidentul ”VALDEMAR”, a fost instruit asupra aspectelor conținutului discuției la achiziția de control a substanțelor narcotice, astfel: Din conținutul înscrierii discuției se constată că Grijev este eventualul și practică activitate ilicită de comercializare a substanțelor narcotice. Totodată, Grijev utilizează scheme de legendă în contactele cu persoanele care sânt interesate la procurarea de substanțe narcotice, fără a divulga proveniența substanțelor sau ezită de a se expune despre furnizorul substanțelor. În același timp, Grijev în scopul expunerii reale sau ezitării eventualei întrebări despre substanța narcotică ajunge la dânsul, însă s-a expus că se deplasează în stânga Nistrului unde ar procura substanțele narcotice. În contextul

comercializării cu succes de către Grijev a substanței narcotice, de (asemănătoare cu hașiș - confidentului "VALDEMAR") acesta este cointerestat de a comercializa în continua substanțe narcotice inclusiv și de alte tipuri. Totodată, acesta este dispus de a procura pastile produse pe cale chimică de o altă persoană (din conținutul înscrierii discuției se constată că acesta îl cunoaște, fără a nominaliza numele, dar poate procura substanțele fără nici o problemă). În același timp, este de evidențiat faptul că, din conținutul întrevederilor petrecute dintre confidentul "VALDEMAR" și Grijev, ultimul se arată disponibil de a comercializa substanțe narcotice în proporții mai mari. La fel, Grijev cunoaște despre efectele fiziologice în urma consumării substanțelor narcotice vegetale și produse pe cale chimică. Discuțiile petrecute dintre confidentul "Valdemar" și Grijev sunt înscrise purtătorul de informații - diktofon de model SAMSUNG xxxx, ulterior copiate pe disc CD - se anexează una copie CD la prezentul proces-verbal (f.d.15-27); procesul-verbal de ridicare din 09.12.2016, din care rezultă că în intervalul de timp 22.30-22.55, în localul Procuraturii Căușeni, de la ofițerul superior de investigație din cadrul DT Căușeni al SIS Vasile Ignat, a fost ridicat un brichet cu dimensiunile de 9,3x6,3x1,5, de culoare cafenie întunecată cu miros specific, ce era plasat într-o mânășă de culoare galbenă și un disc DVD pe care un fișier audio cu înregistrarea discuției purtate de confidentul „Voldemar” în timpul achiziției de control (f.d.30); raportul de expertiză judiciară nr.36 din 24.01.2017, conform căruia, substanța solidă, presată, în formă de brichet, de culoare cafenie, cu miros specific, achiziționată la 09.12.2016 în urma achiziției de control de către colaboratorul confidențial de la presupus dealer și prezentată la cercetare, reprezintă substanță narcotică - hașiș, cu masa totală de 97, 99 grame (f.d.38-43); corpul delict - brichet cu dimensiunile de 9,3x6,3x1,5, de culoare cafenie întunecată cu miros specific, ce era plasat într-o mânășă de culoare galbenă și un disc DVD.

Analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a constatat cu certitudine că inculpatul Grijev Petru a săvârșit infracțiunea imputată acestuia și că acțiunile inculpatului se încadrează în baza art.42 alin.(2), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, după semnele calificative: circulația ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, adică procurarea, păstrarea ilegală a drogurilor, săvârșită în scop de înstrăinare și înstrăinarea ilegală a drogurilor săvârșită, în proporții deosebit de mari, de un grup criminal organizat, în calitate de autor.

În sensul dat, instanța de apel a remarcat că cauza penală nr.xxxx a fost pornită nu în privința persoanei, ci pe fapt, precum că un grup de persoane pun în circulație substanțe narcotice (droguri). Ulterior, după stabilirea circumstanțelor relevante, la 07.12.2017, Grijev Petru a fost reținut în temeiul art.166 Cod de procedură penală, fiindu-i atribuit astfel, statutul de bănuț, iar la 08.12.2017, acesta a fost pus sub învinuire.

În acest sens instanța de apel a expus art.63 Cod de procedură penală, că bănuțul este persoana fizică față de care există anumite probe că a săvârșit o infracțiune până la punerea ei sub învinuire. Persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuț prin unul din următoarele acte procedurale, după caz: 1) procesul-verbal de reținere; 2) ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate; 3) ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț. Organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuț: 1) persoana reținută - mai mult de 72 de ore; 2) persoana în privința căreia a fost aplicată o

măsură preventivă neprivativă de libertate - mai mult de 10 zile din momentul când i s-a adus la cunoștință ordonanța despre aplicarea măsurii preventive; 3) persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate - mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi - mai mult de 6 luni. La momentul expirării, după caz, a unui termen indicat în alin.(2), organul de urmărire penală este obligat să elibereze bănuitul reținut ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui, dispunând scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire.

Astfel, argumentarea primei instanțe că, termenul de recunoaștere a lui Grijev Petru în calitate de bănuț/învinuit, nu a fost respectat nu este întemeiat.

În opinia instanței de apel, prima instanță pripit a constatat că prin efectuarea achiziției de control de la Petru Grijev în privința acestuia ultimului i s-ar fi adus „repercusiuni importante asupra situației persoanei” ceea ce corespunde celui de-a doilea element al noțiunii de „acuzatie în materie penală” în sensul Convenției Europene, or, invocarea acestor temeuri nu este relevantă speței, atâta timp cât prin efectuarea achiziției de control a unor substanțe ce se pretindeau că ar fi fost droguri, de la Petru Grijev în privința acestuia nu au fost aduse nici un fel de „repercusiuni importante asupra situației persoanei”. Realizarea de droguri pentru Petru Grijev era o activitate obișnuită, acesta conștientizând riscurile ce urmau să survină în cazul monitorizării activității sale de politie sau alte organe de drept.

În sensul dat, instanța de apel a remarcat că, organul de urmărire penală și ofițerul de investigație puteau doar presupune că Petru Grijev realizează droguri, acest fapt urmând a fi supus verificării. Ca urmare a achiziției de control situația lui Petru Grijev nu a fost înrăutățită, acesta nu a fost în nici un mod restricționat în drepturile sale. Astfel, în momentul achiziției organul de urmărire penală nici nu cunoștea dacă Petru Grijev realizează droguri, sau realizează niște substanțe ce pretinde că sunt droguri. Deci în cadrul verificării unei informații utilizând unele măsuri speciale de investigație, chiar și referitor la acțiunile unei persoane, în cazul când acea persoană nu cunoaște de acest fapt și prin aceste acțiuni nu i se încalcă drepturi de care ar putea beneficia persoana la efectuarea acestei acțiuni procesuale nu poate fi echivalată acțiunea în cauză cu noțiunea de acuzație în materie penală stipulată în art.6 CEDO.

Concomitent, instanța de apel a reținut și Hotărârea nr. 26 din 23.11.2010 a Curții Constituționale a Republicii Moldova și anume pct. 8 al hotărârii stipulează: „...în sensul normelor constituționale, recunoașterea calității de bănuț se aplică în interesul persoanei, pentru apărarea sa, persoana dobândind astfel drepturi suplimentare, reglementate de art.64 din Codul de procedură penală, (să știe de ce este bănuț, să fie audiat în prezenta apărătorului, să ceară recuzarea persoanei care efectuează urmărirea penală ș.a.). Recunoașterea calității de bănuț presupune nu numai drepturi procesuale, dar și restrângerea drepturilor constituționale legate de libertatea persoanei, dreptul la libera circulație ș.a. în cazul recunoașterii calității de bănuț persoana este supusă unor restrângeri: imposibilitatea legalizării unor acte (spre exemplu, de identitate), consemnarea faptului respectiv în cazierul judiciar, în cazul când persoana este nevinovată - suferința psihologică, cauzată de suspectarea în comiterea unei infracțiuni, atitudinea societății și victimei ș.a, în acest caz acuzația a fost înaintată corect, după ce în privința lui Petru Grijev au fost efectuate acțiuni care în realitate au adus repercusiuni asupra situației acestuia și anume a fost efectuată percheziția la domiciliul acestuia, în acest sens, instanța expunând conținutul prevederilor art.251 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel a reținut că la finisarea urmăririi penale, înmânării rechizitoriului învinutului Grijev Petru și avocatului acestuia Iurie Bargan le-au fost prezentate materialele cauzei penale, cu care ultimii, împreună, au făcut cunoștință. După prezentarea materialelor cauzei penale, partea apărării nu a înaintat obiecții privind respectarea termenului de recunoaștere a lui Grijev Petru în calitate de bănuț/învinut.

De asemenea, instanța de apel a indicat că dezacordul cu acțiunile/inacțiunile/soluțiile OUP și a procurorilor, poate fi manifestat eficient, în limitele cadrului legal, cu utilizarea instrumentarului procesual-penal, controlului ierarhic superior și celui judiciar, sub egida prevederilor art.313 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a exclus ipoteza provocării din următoarele considerente, raportat la lipsa provocării, facilitării sau încurajării inculpatului la comiterea faptei, acțiunile de investigație fiind efectuate în strictă conformitate cu art.132¹⁻² Cod de procedură penală.

Instanța de apel a remarcat lipsa provocării, or Curtea a considerat că, în cazul în care un acuzat susține că a fost provocat la săvârșirea unei infracțiuni, instanțele judecătorești trebuie să examineze minuțios materialele dosarului, deoarece pentru a îndeplini cerința unui proces echitabil în sensul art.6§ 1 din Convenție toate probele obținute ca urmare a provocării de către poliție trebuie să fie excluse. Incitarea la comiterea unei infracțiuni are loc atunci când agenții statului nu au un comportament pasiv, ci incită o persoană la comiterea unei infracțiuni, care altfel nu ar fi comis-o. Potrivit CEDO, nu reprezintă un comportament pasiv: preluarea inițiativei de a contacta reclamantul; propunerea repetată în pofida refuzului inițial; încurajarea insistentă; promisiunea unui câștig financiar de genul măririi prețului peste media de pe piață; apelarea la compasiunea reclamantului.

În concluzie instanța de apel a apreciat critic argumentul primei instanțe precum că ar fi avut loc o provocare, or nici unul din criteriile, descrise mai sus, care caracterizează fapta ca o provocare, nu se regăsesc în circumstanțele de fapt avute loc la 09.12.2016 cu Grijev Petru.

În sensul dat, instanța de apel a remarcat că după cum a relatat martorul Ignat Vasile și precum este indicat în actele consemnate de acesta (raportul din 05.12.2016; procesul verbal de înzestrare cu mijloace tehnice speciale; raportul din 09.12.2016; procesul-verbal de efectuare a achiziției de control din 09.12.2016) ”în cadrul întâlnirii cu confidentul, ultimul l-a informat că, Grijev Petru are tangență la comercializează droguri și că Grijev Petru i-a propus hașiș, într-un fel, știind de starea acestuia financiară. Grijev Petru i-a propus la o sumă mai mica de bani, ca ulterior, confidentul să o realizeze cu o sumă de bani mai mare, la care confidentul inițial i-a spus că, se va gândi, și tot atunci i-a spus că pentru 100 gr. de hașiș poate ridica suma de 230 de euro. informația respectivă, i-a fost furnizată de către confident și respectiv, a prezentat informația dată la procuratură.”Circumstanțe ce clar relevă că nu Grijev Petru a fost provocat sau instigat să realizeze droguri, dar el a fost cel care l-a abordat pe colaboratorul confidențial să procure droguri și eventual să câștige bani de pe urma revânzării acestora. Anume această informație a și intrat în posesia ofițerului de investigație care, conform obligațiilor de serviciu, întru a le verifica, a sesizat procurorul printr-un raport. Tot Vasile Ignat a specificat că a instruit colaboratorul confidențial asupra comportamentului neprovocator pe care urmează să-l aibă față de Grijev Petru. Mai mult în cadrul discuțiilor purtate cu Grijev Petru, anume ultimul se arată disponibil de a realiza cantități mari de hașiș și alte droguri, elemente care în ansamblu denotă acel comportament pasiv al organului de drept

care doar a ținut să documenteze intențiile și ulterior acțiunile ilegale ale lui Grijev Petru.

Astfel, instanța de apel a reținut că confidentul a acționat doar în momentul procurării nemijlocit a unei substanțe ce se presupunea că era hașiș, de la Petru Grijev, însă în nici un mod nu l-a determinat să comită această faptă, nu i-a promis că Petru Grijev va obține un profit de pe urma acestei activități, dar de fapt Petru Grijev motiva necesitatea implicării confidentului în această activitate explicându-i cu ce preț îi vinde pretinsul drog și care ar fi prețul cu care confidentul ar putea să-l realizeze și ce profit ar putea obține.

Un alt aspect reținut de instanța de apel faptul că colaboratorul confidențial a fost instruit de ofițerul de investigație cum să se comporte în timpul achiziției de control nu denotă existența unei provocări. Or, faptul că în urma acestei acțiuni procesuale se urmărea obținerea unor informații privitor la potențiali complici, precum și faptul dacă aceștia au și alte tipuri de droguri, ce fel de droguri anume, proveniența acestor droguri, locurile de păstrare a acestora.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a menționat că a ținut cont de prevederile art.7, 61, 75, 76 și 77 Cod penal, și anume de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunii, de persoana inculpatului Grijev Petru, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea penală și de influența pedepsei aplicate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Bargan Iurie în numele inculpatului, prin care invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu menținerea sentinței.

În argumentarea recursului, invocând că:

- instanța de apel și-a bazat decizia de condamnare pe declarațiile martorului Ignat Vasile, care nu a fost audiat în instanța de apel, indicându-se că a fost audiat în condițiile art.110 Cod de procedură penală;

- instanța de apel în mod eronat nu a asigurat audierea martorului în instanța de apel având în vedere soluția de achitare pronunțată de către prima instanță și a dat o interpretare greșită prevederilor art.110 Cod procedură penală. În acest context partea apărării a menționat că în primă instanță martorului Ignat Vasile a fost audiat prin intermediul unei teleconferințe cu imaginea facială ascunsă având în vedere că este reprezentant al Serviciului de Informație și Securitate și nu a fost audiat în fața judecătorului de instrucție. Totodată partea apărării a considerat că se impunea audierea martorului în cadrul cercetării judecătorești înfăptuită în instanța de apel, fapt care permitea acesteia de a utiliza aceste declarații în calitate de probă la motivarea soluției de recunoaștere a vinovăției acestuia;

- în cadrul prezentei cauze penale, inculpatului Grijev Petru i-a fost incriminată comiterea acestei infracțiuni, deoarece se pretinde de către partea acuzării că de la acesta în cadrul realizării achiziției de control s-a procurat de către colaboratorul confidențial VALDEMAR, cantitatea respectivă de substanțe narcotice. În cadrul cercetării judecătorești din primă instanță, sa impus necesitatea audierii a ofițerului de informații, deoarece apărarea a avut dubii rezonabile că inculpatul Grijev Petru a fost provocat prin intermediul colaboratorului confidențial VALDEMAR să comită infracțiunea ce i-a fost incriminată, fapt care contravine art.6 §1 din Convenția CEDO;

- instanța de apel a exclus ipoteza provocării și în acest sens eronat a aplicat prevederile practicii CEDO și eronat a invocat că a avut loc respectarea obținerii probelor în strictă conformitate cu art.132¹⁻¹¹ Cod de procedură penală, de către agenții statului în urma măsurilor

special de investigație, ceea ce a adus la o nouă „apreciere” însă partea apărării consideră că a avut loc o interpretare eronată a probelor prin ce a avut loc o eroare gravă de fapt;

- instanța de apel a neglijat expunerea asupra unor acte ce au fost apreciate ca probe însă care în sine au fost obținute contrar legii procesual penale;

- instanța a interpretat eronat probele administrate și a oferit o apreciere eronată faptelor constatate;

- prima instanță corect a ajuns la concluzia că Grijev Petru urmează a fi achitat, a luat în considerație cele expuse de apărare și probele la care a făcut referire partea apărării, și a dat o apreciere obiectivă probelor existente la dosar;

- instanța de apel a apreciat eronat probele, a emis o hotărâre de condamnare, însă el urma a fi achitat fiindcă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, nu a fost dovedită;

- probele administrate nu confirmă cu certitudine vinovăția lui Grijev Petru în săvârșirea infracțiunii încriminate;

- urmărirea penală a fost pornită ilegal și cu încălcări de procedură, pe care prima instanță cu lux de amănunte le-a analizat și apreciat;

- sentința este una legală, întemeiată, bazată pe probe și argumentată cu lux de amănunte iar decizia instanței de apel este una neîntemeiată.

6. Procurorul a depus referință la recursul apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, prin urmare decizia instanței de apel conține motive legale pe care se întemeiază soluția.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din considerentele ce urmează a fi desfășurate în continuare.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Conform art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarate în speță, partea apărării își întemeiază dezacordul cu decizia contestată pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când 6) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel a admis o eroare gravă, de fapt, care a afectat soluția instanței.

În acest context instanța de recurs menționează că, conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe

baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

În conformitate cu prevederile art.413 alin.(1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță.

Totodată, potrivit art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, iar potrivit prevederilor art.385 alin.(1) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea.

Analizând textul deciziei instanței de apel prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul penal constată că hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, deoarece instanța de apel nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile legale enunțate mai sus.

Verificând materialele cauzei prin prisma argumentelor formulate de recurent, Colegiul penal reține, că potrivit rechizitoriului, Grijev Petru a fost deferit justiției fiind învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal – circulația ilegală a drogurilor în scop de înstrăinare, adică procurarea, păstrarea ilegală a drogurilor, săvârșită în scop de înstrăinare și înstrăinarea ilegală a drogurilor săvârșită în proporții deosebit de mari, de un grup criminal organizat, în calitate de autor.

Potrivit sentinței primei instanțe, Grijev Petru a fost achitat de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

La rândul său, fiind investită cu judecarea cauzei în ordine de apel la cererea de apel a acuzatorului de stat, instanța de apel a dispus admiterea acestuia, și casând sentința a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Grijev Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.42 alin.(2), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal,

conform semnelor calificative descrise în rechizitoriu, și anume: circulația ilegală a drogurilor în scop de înstrăinare, adică procurarea, păstrarea ilegală a drogurilor, săvârșită în scop de înstrăinare și înstrăinarea ilegală a drogurilor săvârșită în proporții deosebit de mari, de un grup criminal organizat, în calitate de autor.

În rezultat, instanța de apel l-a recunoscut vinovat pe Grijev Petru de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, în baza aceluiași probe care au stat la baza emiterii soluției primei instanțe, care a constatat lipsa în acțiunile acestuia a faptei infracțiunii.

Aici instanța de recurs ține să accentueze și faptul că în speță apărarea a indicat că inculpatul Grijev Petru a fost condamnat exclusiv în baza declarațiilor martorului Ignat Vasile, în lipsa audierii acestuia pe viu, care de altfel în cauză a avut statut procesual de „agent sub acoperire”, fiind audiat doar inculpatul, și examinate probele și înscrisurile cercetate în prima instanță (f.d.151, 156, vol.III).

În acest context Colegiul penal lărgit amintește, că în jurisprudența sa, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a menționat în repetate rânduri, că instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpatului, același dosar, în temeiul căruia fusese achitat în primă instanță.

Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a anumitor martori ai acuzației solicitați de părți (*hotărârile CtEDO Popovici c. Moldovei din 27.11.2007 și Dănila c. României din 08.03.2007*).

Martorii acuzației se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (*hotărârea Spînu c. României din 29.04.2008*).

În cazul în care o instanță de apel este chemată să examineze o cauză cu privire la fapte și probleme de drept și să facă o evaluare completă a problemei vinovăției sau a nevinovăției reclamantului, nu se poate ca aceste probleme să fie examinate fără analiza nemijlocită a probelor (*cauzele Constantinescu c. României, nr.28871/95; Marcos Barrios c. Spaniei, nr.17122/07*).

De asemenea, în cauza *Kashlev c. Estoniei, nr. 22574/08, § 48-50, 26.04.2016*, Curtea a precizat că autoritatea responsabilă de a decide cu privire la vinovăția sau nevinovăția unui acuzat ar trebui, în principiu, să asculte victimele, învinuitul și martorii în persoană și să evalueze credibilitatea acestora și că evaluarea credibilității este o sarcină complexă care nu poate fi realizată, de obicei, doar prin citirea unei înregistrări a declarațiilor lor, cu atât mai mult în cazul în care sunt avute în vedere doar unele declarații.

Totodată, Curtea a reținut că condamnarea reclamantului fără audierea sa, a victimelor și a martorilor, după achitarea acestuia de către prima instanță, este contrară garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art.6 § 1 din Convenție.

De altfel, Colegiul penal lărgit menționează și faptul, că în baza principiului contradictorialității procesului penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzației este pusă pe seama procurorului, inclusiv prezentarea și audierea martorilor, această obligație îi revine

„(...) celor care au responsabilitatea de a decide vinovăția sau nevinovăția unui acuzat (...)”
(cauza *CtEDO Dan c. Moldovei* din 05.07.2011).

În consecință, instanța de recurs găsește întemeiate argumentele invocate în recursul apărării cu referire la faptul, că soluția pronunțată de către instanța de apel, contravine prevederilor art.24, 26 Cod de procedură penală, deoarece a fost pronunțată în lipsa audierii de viu a martorului Ignat Vasile solicitat de către partea apărării, încălcându-i astfel inculpatului dreptul la un proces echitabil în sensul art.6 § 1 din Convenție.

De asemenea, Colegiul penal constată că, instanța de apel nu a ținut cont nici de obiecțiile apărării cu referire la faptul, că inculpatul a fost provocat prin intermediul colaboratorului confidențial VALDEMAR la săvârșirea infracțiunii incriminate, fapt care contravine art.6 §1 din Convenția CEDO.

Cu referire la acest argument, instanța de apel s-a pronunțat superficial, indicând că inculpatul a acționat cu intenție directă, totodată reliefând în textul deciziei noțiuni teoretice ale conceptului de provocare, însă fără a pătrunde în esența argumentelor invocate.

Potrivit practicii judiciare constante sintetizată pe baza jurisprudenței CtEDO în materie de provocare, urmează a se sublinia că în situația în care un acuzat susține că a fost provocat la săvârșirea unei infracțiuni, instanțele judecătorești trebuie să examineze minuțios materialele cauzei penale, deoarece pentru a îndeplini cerința unui proces echitabil, toate probele obținute în rezultatul provocării de către organul de urmărire penală trebuie să fie excluse.

Pentru a verifica dacă persoana a fost provocată să săvârșescă infracțiunea, instanțele judecătorești trebuie să stabilească dacă ea putea fi în mod rezonabil considerată ca fiind implicată în activitatea infracțională respectivă până la implicarea organului de urmărire penală.

În cauza *Miliniene vs. Lituania*, hotărârea din 24 iunie 2008, § 38, Curtea europeană a menționat, că în cazul în care implicarea poliției se limitează la asistarea unei persoane private la înregistrarea săvârșirii unei acțiuni ilegale de către o altă persoană privată, factorul determinant rămâne a fi comportamentul celor 2 persoane.

Revenind la speța dedusă judecării Colegiul penal menționează, că pentru a verifica dacă inculpatul Grijev Petru a fost provocat la săvârșirea infracțiunii incriminate, instanța de apel urma să stabilească dacă el, în mod rezonabil putea fi implicat în activitatea infracțională respectivă până la includerea organului de urmărire penală.

Având în vedere că această sarcină nu a fost îndeplinită la judecarea cauzei în ordine de apel, circumstanțele descrise revin în sarcina instanței competente cu rejudecarea cauzei, care verificând argumentele respective, va ține cont de faptul că este de obligația procuraturii de a demonstra faptul că nu a existat o provocare.

În absența unor asemenea dovezi, este obligația autorităților judiciare să examineze circumstanțele cauzei și să întreprindă acțiuni necesare pentru stabilirea adevărului în vederea determinării dacă a fost sau nu o provocare (*a se vedea hotărârea CtEDO în cauza Ramanauskas vs. Lituania*, § 70).

În concluzie, instanța de recurs atestă că argumentele invocate în ședințele instanței de apel cu privire la provocare nu au fost supuse verificării de către instanța de apel, argumente care, de fapt, țin de soluționarea fondului apelului și neexpunerea asupra acestora reprezintă

neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel.

Motivarea insuficientă efectuată de instanța de apel, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a casa decizia atacată și a dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel.

La același segment, Colegiul penal lărgit amintește, că potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, în primul rând, rolul instanțelor judecătorești naționale este să decidă asupra admisibilității probelor, precum și asupra relevanței și ponderii acestora pentru pronunțarea deciziei judecătorești.

Astfel, instanța de apel a trecut cu vederea respectivele aspecte esențiale pentru procesul penal, cu toate că fiind investită cu atribuții de judecare a cauzei conform normelor stabilite pentru prima instanță, în speță după o sentință de achitare, aceasta urma să analizeze toate aspectele învinuirii înaintate, inclusiv prin prisma problemelor ridicate de partea apărării la etapa judecării în prima instanță și să ofere un răspuns motivat.

În speță, Colegiul penal lărgit constată că argumentele părții apărării enunțate în cadrul ședinței de apel nu au fost analizate, conform principiului contradictorialității și principiului egalității armelor în procesul penal, ceea ce constituie o condiție necesară întru respectarea dreptului la un proces echitabil al inculpatului.

La același segment, Colegiul penal lărgit amintește, că potrivit jurisprudenței constante a CEDO, rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite.

O decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs.

Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției.

Prin urmare, dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar și obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse (*§ 30, 31 cauza Fomin vs R. Moldova, decizia din 11 octombrie 2011; § 36, 37 cauza Suominen vs Finlanda hotărârea din 01 iulie 2003*).

Astfel, Colegiul penal lărgit analizând hotărârea atacată, reține că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar această eroare se conține în prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, și constituie temei de casare a deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, expunând temeiul respectiv și argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.436 și art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având

în vedere prevederile art.art.93-95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și recurs, iar în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Bargan Iurie în numele inculpatului Grijev Petru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2020, în cauza penală în privința lui *Grijev Petru xxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Grijev Petru xxxx urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privință acestuia nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest pe altă cauză sau acesta nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 03 iunie 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Timofti Vladimir

Cobzac Elena

Guzun Ion